

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4Csp/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822200551
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Kovaliková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8822200551.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Barborou Kovalikovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. XX, XXX XX A., zastúpený združením Právna pomoc poškodeným so sídlom Janka Kráľa 200/12, 082 71 Lipany, IČO: 50 951 947, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516 o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o úvere a o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 4.878,80 eur, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému určenia, že Zmluva o úvere č 255091-74073 je bezúročná a bezpoplatková a uloženia žalovanému je povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4 878,80,- EUR titulom bezdôvodného obohatenia to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobca podanie žaloby odôvodnil tým, že žalovaný, ktorého jedným z predmetov činnosti je poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom uzavrel so žalobcom ako spotrebiteľom dňa 06.12.2018 Zmluvu o úvere č. 255091-74073, na základe ktorej mali byť zo strany žalovaného žalobcovi poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 4 000,- Eur (ďalej len „úver alebo istina“). Žalobca sa na základe predmetnej úverovej zmluvy zaviazal v 48 mesačných splátkach po 253,68 Eur vrátiť žalovanému istinu úveru spolu s odmenou za poskytnutý úver súhrne vo výške 12 176,64,- Eur. Do dňa podania návrhu žalobca zaplatil v mesačných splátkach súhrne sumu 8 878,80,- Eur, čo nemôže žalovaný poprieť. Žalobca tieto finančné prostriedky použil výhradne na súkromné účely. Vychádzajúc z obsahu predmetnej zmluvy o úvere je zrejmé, že predmetná zmluva o úvere absolútne neobsahuje údaje o výške úrokov a iných poplatkov tak, ako to vyžaduje ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Ďalej poukazuje na to, že predmetná zmluva o úvere obsahuje väčšie množstvo ustanovení, ktoré možno kvalifikovať ako neprijateľné zmluvné podmienky a ustanovení, ktoré sú v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Najrozpornejšími ustanoveniami, ktoré sú v zrejmom a hrubom rozpore s dobrými mravmi sú ustanovenia týkajúce sa odplaty za poskytnutie úveru. Odplata za poskytnutie úverov dosahuje úroveň, ktorá výrazne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i s dobrými mravmi. Vychádzajúc z ustálenej praxe súdov je totiž potrebné považovať takúto dohodu o výške ročnej odplaty za dohodu, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, a ktorá je ustanovením, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalobca zároveň poukazuje na tú skutočnosť, že v predmetnej zmluve o úvere žalovaný neuvádza

hodnotu RPMN. Má za to, že predmetné ustanovenia je potrebné považovať za dlhodobé nekalé praktiky žalovaného a úmyselne vo svojich zmluvách, ktoré predkladá neinformovaným spotrebiteľom, neuvádza hodnoty RPMN, nakoľko neinformovaný spotrebiteľ bez príslušného vzdelania ich výšku nevie posúdiť a výhodnosť poskytovaných úverov sa posudzujú práve podľa takýchto údajov. Ak by žalobca v predmetnej zmluve uviedol skutočnú výšku úrokovej sadzby a RPMN (v prejednávacom prípade vo výške ročná úroková miera je 32,06 % p.a. RPMN je 99,85), mnoho spotrebiteľov by s ním zmluvu neuzavrelo. Neoznámením hodnoty ročnej úrokovej sadzby a RPMN ako sú reálne, žalobca sa snaží „lepšie zapôsobiť“ na svojich potencionálnych klientov. Takýmito praktikami sa žalobca snaží účelne získať majetkový prospech od svojich klientov. Vzhľadom na neuvedenie podstatných náležitostí, ktorých absencia je ustanovením § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutých úverov, nesprávne uvedený údaj RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo je v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) sankcionané bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru rozpor odplaty s dobrými mravmi, na základe predmetnej Zmluvy o úvere č. 255091-74073 má žalovaný právo len na vrátenie ním poskytnutej istiny úveru vo výške 4 000,- EUR, a to bez akýchkoľvek úrokov a poplatkov. Zo strany žalobcu však bolo na základe zmluvy o úvere č. 255091-74073 poukázané na účet žalovaného plnenie súhrne v sume 8 878,80,- EUR (čo predstavuje súčet splátok), to znamená o 4 878,80,- EUR viac, než načo mal žalovaný nárok. V rozsahu sumy 4 878,80,- EUR tak došlo na základe predmetnej zmluvy k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Žalobou si tak na základe uvedeného žalobca uplatňuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 4 878,80,- EUR, čo predstavuje súčet plnení nad rámec istiny poskytnutého úveru. Výšku uhradeného úveru vo výške 8 878,80,-€ , žalovaný nemôže poprieť.

3. Podaním zo dňa 10.10.2022 sa k žalobe vyjadril žalovaný cestou právneho zástupcu, ktorý uviedol, že popiera v celom rozsahu všetky tvrdenia žalobcu a uvádza k podanej žalobe tieto základné skutočnosti : a) žalovaný neuzavrel so žalobcom žiadnu spotrebiteľskú zmluvu a ani inú zmluvu, v ktorej by žalobca mal postavenie dlžníka; b) zmluva o úvere číslo 255091 – 74073 bola uzavretá medzi veriteľom : PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752 a dlžníkom : BRANDO, s.r.o. so sídlom Hlavná 50, 080 01 Prešov, IČO: 47152095; c) úver podľa Zmluvy o úvere číslo 255091 – 74073 bol poskytnutý spoločnosti BRANDO, s.r.o. ako dlžníkovi; d) úver podľa Zmluvy o úvere číslo 255091 – 74073 bol vyplatený v prospech účtu číslo XXXXXXXXXXX/XXXX, čo je účet vedený na majiteľa účtu : BRANDO, s.r.o.; e) žalovaný neprijal od žalobcu žiadne plnenie na úhradu žiadneho záväzku, z ktorého hlavným dlžníkom by bol žalobca; f) osoba spoludlžníka poskytujúceho záruku za zaplatenie úveru poskytnutého inému nemá charakter spotrebiteľa; g) žalobca bol v čase podania žiadosti o úver a v čase uzavretia Zmluvy o úvere číslo 255091 – 74073 konateľom a spoločníkom obchodnej spoločnosti BRANDO, s.r.o. Na základe týchto skutočností žalovaný preto popiera dôvodnosť podanej žaloby v celom rozsahu. Žalovaný ďalej uvádza, že o nárokoch zo zmluvy o úvere číslo 255091-74073 zo dňa 06.12. 2019 sa začalo rozhodcovské konanie a toto je vedené pred rozhodcom JUDr. Marek Morochovič pod sp. zn. 11/07/22 Mo. Zmluva o úvere číslo 255091-74073 bola uzavretá dňa 06.12. 2019 medzi veriteľom - PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752 a dlžníkom : BRANDO, s.r.o. so sídlom Hlavná 50, 080 01 Prešov, IČO: 47152095. V mene dlžníka podľa zmluvy o úvere konal pri uzavretí zmluvy ako konateľ spoločnosti BRANDO, s.r.o. žalobca (Radoslav Poprenda), ktorý podľa údajov z obchodného registra bol jediný konateľ. Podľa zápisu spôsobu konania menom spoločnosti v obchodnom registri pre spoločnosť BRANDO, s.r.o. bolo určené, že „za spoločnosť koná a podpisuje konateľ samostatne a to tak, že k obchodnému menu spoločnosti pripojí svoj podpis.“ Uzavretiu úverovej zmluvy predchádzalo podanie žiadosti o úver zo dňa 05.12. 2018. Touto žiadosťou požiadal žiadateľ o úver – spoločnosť BRANDO, s.r.o. o poskytnutie úveru vo výške 4000,-EUR, splatný v 48 mesačných splátkach vo výške mesačnej splátky 253,68 EUR, splatných k 25.dňu v mesiaci, ako účel čerpania úveru uviedla prevádzkový a konkretizovala ho „zariadenie obchodu, na podnikateľskú činnosť.“ V mene žiadateľa o úver konal pri podaní žiadosti ako konateľ spoločnosti BRANDO, s.r.o. žalobca (Radoslav Poprenda), ktorý podľa údajov z obchodného registra bol jediný konateľ. Podľa zápisu spôsobu konania menom spoločnosti v obchodnom registri pre spoločnosť BRANDO, s.r.o. bolo určené, že „za spoločnosť koná a podpisuje konateľ samostatne a to tak, že k obchodnému menu spoločnosti pripojí svoj podpis.“ Úver podľa zmluvy o úvere číslo 255091-74073 bol vyplatený na účet spoločnosti BRANDO, s.r.o. Postavenie majiteľa účtu spoločnosti BRANDO, s.r.o. ohľadne účtu číslo XXXXXXXXXXX/XXXX bolo preukázané. Žiadateľ predložil k žiadosti aj svoje daňové priznanie za ostatné zdaňovacie obdobie. Zo zmluvy o úvere číslo 255091-74073 vyplýva, že žalobca A. B. pristúpil k záväzkom dlžníka podľa uvedenej zmluvy ako spoludlžník a ako spoludlžník sa zaviazal ich uhradiť. Podľa označenia zmluvných strán v zmluve o úvere číslo 255091 – 74073 je

osoba žalobcu v predmetnej zmluve označená ako spoludlžník a rovnako konal, keďže sa podpísal v časti podpisovej doložky určenej pre „spoludlžníka č. 1.“ Osoba prístupujúca k obchodnoprávnemu záväzku nemusí byť ani podnikateľom a ani nemusí konať v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Právne vzťahy vzniknuté pri zabezpečení záväzkov z obchodnoprávných vzťahov sa medzi veriteľom a osobou poskytujúcou zabezpečenie riadia Obchodným zákonníkom. Povaha prístúpenia k záväzku podľa § 533 ods. 1 Občianskeho zákonníka (t.j. spoludlžník) má podľa Najvyššieho súdu SR vysloveného v rozsudku z 28. júna 2012, sp. zn. 3Cdo 133/2010 zabezpečovací charakter : „Podľa § 533 Občianskeho zákonníka kto bez súhlasu dlžníka dohodne písomne s veriteľom, že splní za dlžníka jeho peňažný záväzok, stáva sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi a obaja dlžníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne; ustanovenie § 531 ods. 4 tu platí obdobne. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia predpokladom vzniku zabezpečenia záväzku je uzavretie dohody medzi veriteľom a prístupujúcim dlžníkom.“ Pri vymedzení právnej povahy postavenia spoludlžníka titulom prístúpenia k záväzku podľa § 533 ods. 1 Občianskeho zákonníka vychádza aj z rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č.k. 2CoZm 106/2015 : „Súd dospel k záveru, že poskytnutie záruky za podnikateľský úver nemá za následok, aby bola osobe poskytujúcej záruky poskytnutá ochrana ako spotrebiteľovi a to z dôvodu, že príslub úveru a samotná úverová zmluva sú zmluvami o dodávke služby, avšak záruka je iba prostriedkom, ktorého realizácia je závislá na samotnom poskytnutí úveru.“ Rovnako aj Súdny dvor EÚ vo veci C 419/11 uviedol, že : „fyzickú osobu, ktorá má úzke podnikateľské väzby alebo väzby spojené s povolaním vo vzťahu k spoločnosti, ako sú konateľstvo alebo väčšinový obchodný podiel v tejto spoločnosti, nemožno považovať za spotrebiteľa v zmysle tohto ustanovenia, ak prevezme ručenie za vlastnú zmenku vystavenú na zabezpečenie záväzkov tejto spoločnosti zo zmluvy o poskytnutí úveru.“ Podľa rozhodnutia publikovaného pod R 18/2017 : „Fyzická osoba, ktorá ako konateľka a spoločníčka má úzke väzby k obchodnej spoločnosti, sa nepovažuje za spotrebiteľku v ručiteľskom vzťahu, v ktorom zabezpečuje záväzok tejto obchodnej spoločnosti zaplatiť kúpnu cenu z kúpnej zmluvy medzi podnikateľmi.“ Na základe skutočností v tomto bode vyjadrenia preto žalovaný tvrdí, že zmluva o úvere číslo 255091-74073 zo dňa 06.12.2019 je obchodnoprávnym kontraktom medzi dvomi právnickými osobami, čo vylučuje tvrdenie o spotrebiteľskej povahe zmluvy a použítí ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z.; postavenie spoludlžníka vo vzťahu k záväzkom z obchodnoprávneho kontraktu sa riadi rovnakým režimom ako hlavný záväzok a preto spoludlžník nemá postavenie spotrebiteľa; žalobca nemá postavenie spotrebiteľa aj s ohľadom na rozhodnutie publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R 18/2017, pretože vzhľadom na jeho postavenie v spoločnosti dlžníka a poskytnutie zabezpečenia za splnenie záväzkov vo forme spoludlžníctva nie je možné považovať ho za spotrebiteľa; tvrdenia žalobcu v podanej žalobe sú v celom rozsahu nedôvodnými, žalobca ako spoludlžník ani nemá vo vzťahu k časti žalobného návrhu o zaplatenie sumy 4878,80 EUR aktívnu legitimitáciu, keďže je preukázané ktorý subjekt je dlžníkom. Žalovaný popiera odkazy žalobcu na skutkovo a právne nesúvisiace rozhodnutia z iných sporov. Žalobca neosvedčil žiadnu spojitosť či súvislosť s touto vecou, skôr naopak je možné konštatovať, že vzhľadom na zásadne odlišnú skutkovú a právnu stránku prejednávanej veci sú pre prejednanú vec nepoužiteľné.

4. Následne sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že na základe predložených dôkazov - Žiadosť o úver a aj samotnej zmluvy o úvere je jednoznačne preukázané, že túto predformulovanú žiadosť a zmluvu nemal možnosť žalobca ovplyvniť jej obsah. Sám právny zástupca to tvrdí vo svojom vyjadrení, keď v rozhodcovskom konaní pred rozhodcom JUDr. Marekom Morochovičom je žalovaný v druhom rade žalobca A. B., ktorý je jediným konateľom spoločnosti BRANDO s.r.o., ktorá poskytovala len poradenské služby a peniaze z úveru z Proficredit som použil na súkromne účely, v tom čase podnikal v bývalej firme Brando s.r.o a venoval sa poradenskej činnosti v oblasti gastronómie, na chod tejto podnikateľskej činnosti nepotreboval finančné prostriedky, nakoľko pracoval z domu a nevyžadovala vysoké náklady na fungovanie. K bodu V. len uvádza, že žaloba žalobcom bola podaná na OS Vranov nad Topľou skôr, než podal žalovaný Návrh na konanie pred rozhodcom. Má zato, že práve žalovaný by mal dôveryhodným spôsobom preukázať na aký účel poskytol žalobcovi finančné prostriedky. Aj FO - podnikateľ si môže zobrať úver, ktorý využije na súkromné účely, tak ako je to v prípade žalobcu. Finančné prostriedky žalobca využil na chod domácnosti. Je práve povinnosť žalovaného preukázať opak . Žiadosť o úvere je napísaná drobným písmom a dvojitém označením - ako žiadateľ rodným číslom a kontaktné, identifikačné a ekonomické údaje IČO. Ods. 1 článku 1 je vopred napísaný a žalovaný ho nemal možnosť zmeniť. Má za to, že dostatočne preukázal vo vyjadrení k samotnej žalobe a aj s poukazom na rozhodnutia súdov, že žalobca takýmto spôsobom obchádzal zákon a nehovoriac o rozpore s dobrými mravmi a to z dôvodu neuvedenia úrokov a poplatkov, ktoré žalovaný by mal zaplatiť v prospech žalobcu. Žalobca poukazuje aj na ďalšie ustanovenia svojich - vopred

predformulovaných zmlúv, ale nikde neuviedol úrok aký má žalovaný zaplatiť. Z tohto dôvodu, ale aj na základe dostupnej judikatúry takéto zmluvy je potrebné hodnotiť ako neplatné a žalobca má nárok na vrátenie len nim poskytnutých finančných prostriedkov. Vychádzajúc z obsahu predmetnej zmluvy o úvere je zrejmé, že: zmluva o úvere neobsahuje údaje o podmienkach upravujúcich čerpanie úveru tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, teda uvedenie či ide o hotovostné, alebo bezhotovostné čerpanie, jednorazové prípadne uskutočnené vo viacerých platbách a pod., je to len uvedené v obchodných podmienkach a to písmom na ktoré potrebujete lupu. Zmluva o úvere neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý má byť podľa dostupnej judikatúry určený konkrétnym dňom splatnosti poslednej splátky. Zmluva o úvere neobsahuje údaje, resp. nečlení splátky úveru na termíny istiny, úroku a iných poplatkov tak, ako to vyžaduje ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Uvedené členenie má pre spotrebiteľa zásadný význam, ktorý bol potvrdený napr. rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne v konaní č. 9 Co/401/2012, v ktorom súd uviedol, že „zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda s rozčlenením jednotlivých čiastok, nestačí teda uviesť len celkovú výšku splátok. Takáto informácia je pritom významná pre spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o jeho možnosť zhodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára ekonomickosť poskytnutého úveru, posúdenie, či požadovaný úrok za úver je pre neho výhodný, prijateľný, resp. aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej navrhovateľom za poskytnutý úver. Nakoľko z predložených listinných dokladov vyplýva, že zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 20.10.2010 presnú výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov neobsahovala, je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, teda len v hodnote poskytnutej sumy.“ Ďalej poukazuje na to, že predmetná zmluva o úvere obsahuje väčšie množstvo ustanovení, ktoré možno kvalifikovať ako neprijateľné zmluvné podmienky a ustanovenia, ktoré sú v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Najrozpornejšími ustanoveniami, ktoré sú v zrejmom a hrubom rozpore s dobrými mravmi sú ustanovenia týkajúce sa odplaty za poskytnutie úveru. Odplata za poskytnutie úveru dosahuje úroveň úroková sadzba – vôbec nie je uvedená a RPMN – 20,73%, čo niekoľkonásobne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i s dobrými mravmi. Vychádzajúc z ustálenej praxe súdov je totiž potrebné považovať dohodu bez uvedenia výšky ročnej odplaty z poskytnutých finančných prostriedkov za dohodu, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, a ktorá je ustanovením, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

5. Podaním zo dňa 09.10.2023 sa opäť vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že žalovaný popiera tvrdenia žalobcu ako nedôvodné, odporujúce predloženým listinným dôkazom. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení neoznačil a nepredložil žiadny dôkaz. Osobitne k tvrdeniam žalobcu uvádza žalovaný nasledovné : Zo žiadneho dôkazu a ani z vyjadrenia žalobcu nie je zrejmé, o akom úvere žalobca hovorí ak tvrdí „aj FO-podnikateľ si môže zobrať úver, ktorý využije na súkromné účely.“ Medzi žalobcom a žalovaným žiadny úverový vzťah, v ktorom by žalobca mal postavenie dlžníka a teda by čerpal úver, nikdy nevznikol. Žalobca nikdy nežiadal o úver od žalovaného. Nie je zrejmé ani to, na základe čoho žalobca tvrdí : „žiadosť o napísaná drobným písmom a dvojitým označením – ako žiadateľ rodným číslom a kontaktné, identifikačné a ekonomické údaje IČO“ Nič také žiadosť o úver neobsahuje. Práve naopak, z jej textu je zrejmé že žiadateľom o úver (bod I. označený ako „Žiadateľ“) je BRANDO, s.r.o. so sídlom Hlavná 50, 080 01 Prešov, IČO: 47152095. Identifikačné údaje žalobcu sú uvedené v časti I.B Identifikačné údaje štatutárneho orgánu. V súvislosti s tvrdeniami žalobcu je podstatná vec, a to že on konal v mene spoločnosti BRANDO, s.r.o. a teda jeho tvrdenia o „inom“ použití peňažných prostriedkov nemajú žiadny právny význam ohľadne jeho postavenia, lebo spoludlžník nie je ten, komu je úver poskytovaný. Tvrdenia žalobcu, že on podal žalobcu skôr ako začalo rozhodcovské konanie, je nepravdivé. Žalovaný ďalej uvádza, že o nárokoch zo zmluvy o úvere číslo 255091-74073 zo dňa 06.12.2019 sa začalo rozhodcovské konanie a toto je vedené pred rozhodcom JUDr. Marek Morochovič pod sp. zn. 11/07/22 Mo. Žalovaný dostatočne preukázal účel, na ktorý poskytol peňažné prostriedky – je vyjadrený v žiadosti o úver, o ktorý požiadala spoločnosť BRANDO, s.r.o.

6. Súd vo veci pojednával dňa 08.03.2024 za účasti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Žalovaný ani právny zástupca sa na pojednávanie nedostavili, svoju neprítomnosť ospravedlnili a súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Na pojednávaní bol vypočutý žalobca, ktorý uviedol, že v tom čase podnikal v jeho firme Brendo s.r.o., avšak podnikal v oblasti poradenskej činnosti pre gastro, čiže na jeho podnikanie mu stačil len telefón, čiže nemal žiadne náklady ani žiadne prenájmy, ani žiadne

priestory nič. Peniaze potreboval na súkromné účely, ktoré aj použil na súkromné účely. Tá pani, ktorá mu dávala tú zmluvu, tak vravela, že to jediná cesta, ako získať úver, ale potreboval ho na súkromné účely. Ona povedala, že je to v poriadku, je to súkromné účely, čiže on si tú zmluvu v podstate ani neprečítal celú, ale to všetko bolo už hotové, predpísané, čiže tam sa už nedalo nič meniť. Na otázku právneho zástupcu žalobcu či v čase keď žalobca bral tento úver, či už mal nejaké pôžičky uviedol, že mal. Na otázku právneho zástupcu žalobcu či o tejto skutočnosti informoval pracovníčku, ktorá s ním túto zmluvu spisovala uviedol, že áno, samozrejme vedela o tom. Na otázku právneho zástupcu žalobcu či vedela o všetkých náležitostiach, ktoré boli potrebné k tomuto úveru uviedol, že áno, vedela všetko.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a prílohami žaloby, najmä zmluvou o úvere č. 255091-74073, splátkovým kalendárom k zmluve o úvere, rozhodcovskou zmluvou, účtovnou závierkou firmy Brando, s.r.o. k 31.12.2017, žiadosťou o úver zo dňa 05.12.2018, výpisom z obchodného registra, výpisom z účtu firmy Brando, s.r.o., vyjadreniami strán sporu, výsluchom žalobcu ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Dňa 06.12.2018 uzatvorili obchodná spoločnosť Brando, s.r.o. ako dlžník a žalovaný ako veriteľ Zmluvu o úvere č. 255091-74073, na základe ktorej bol obchodnej spoločnosti poskytnutý úver vo výške 4 000,- eur, pričom v bode 1.2 zmluvy bolo uvedené, že dlžník pri uzatváraní a plnení tejto Zmluvy vystupuje ako podnikateľský subjekt a poskytnutý úver využije na nasledovný účel vyplývajúci/súvisiaci a výkonom jeho podnikateľskej činnosti: B – prevádzkové náklady (nákup materiálu atď): Zariadenie obchodu na podnikateľskú činnosť, ktorý sa žalobca zaviazal splácať v 48 mesačných splátkach po 253,68 eur a za poskytnutie úveru sa Dlžník zaviazal splatiť Veriteľovi zmluvnú odmenu, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru. Zmluvná odmena predstavuje 170,35 Eur mesačne a uhrádza sa spolu so splátkou úveru ku dňu jej splatnosti podľa splátkového kalendára.

9. Podľa § 261 ods. 6 písm. c) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

10. Podľa § 497 ObZ, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 499 ObZ za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

12. Podľa § 502, ods. 1 ObZ od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

13. Podľa § 503, ods. 2 ObZ ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

14. Podľa § 8, ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“) ak sa rozhodcovské konanie začalo skôr ako konanie na súde, súd konanie aj bez návrhu preruší až dovtedy, kým sa v rozhodcovskom konaní rozhodne o právomoci alebo vo veci samej.

15. Podľa § 533 OZ kto bez súhlasu dlžníka dohodne písomne s veriteľom, že splní za dlžníka jeho peňažný záväzok, stáva sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi a obaja dlžníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne; ustanovenie § 531 ods. 4 tu platí obdobne.

16. V prvom rade súd musel vyriešiť otázku, či bola skôr podaná žaloba alebo návrh na začatie rozhodcovského konania. Po oboznámení sa s vyžiadaným spisom rozhodcovského súdu Slovenský arbitrážny súd zriadený pri Asociácii Slovenských arbitrážnych súdov č. 11/07/22 MO dospel k záveru, že žaloba na Okresnom súde Vranov nad Topľou bola podaná 09.03.2022 a návrh na Slovenský arbitrážny súd zriadený pri Asociácii Slovenských arbitrážnych súdov bol podaný dňa 25.07.2022, teda návrh na súd bol podaný skôr a v súdnom konaní neexistuje prekážka skôr začatej veci.

17. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že medzi spoločnosťou Brando s.r.o. a žalovaným vznikol na základe zmluvy o úvere obchodný právny vzťah, a že rovnaký charakter má súčasne aj právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným, ktorý ku záväzku jeho splatenia pristúpil právnym úkonom pristúpenia záväzku (čl. 4.1. zmluvy), čím sa stal popri Brando s.r.o. ďalším dlžníkom. Pri pristúpení k záväzku sa totiž nejedná o nový právny vzťah (pozri napríklad uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Cob/44/2016 z 30.09.2016, a tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Cdo/133/2010 z 1.7.2012, R 29/2012).

18. Súd sa nestotožňuje s tvrdením žalobcu, že zmluvu uzatvoril žalovaný so žalobcom, nakoľko ju uzatvoril so spoločnosťou Brando, s.r.o. Žalobca tvrdil, že on ako fyzická osoba bol nesprávne označený IČOm, avšak takáto situácia vôbec nenastala, nakoľko zo zmluvy vyplýva, že táto bola uzatvorená s Brando s.r.o. a nie so žalobcom ako podnikateľom. Žalobca tvrdil, že on žiadal žalovaného o predmetný úver ako fyzická osoba avšak žalovaný mu uviedol, že mu to nemôže poskytnúť ako fyzickej osobe, ale mu to poskytne ako firme, ale bude to na súkromné účely. Uvedenú skutočnosť žalobca ničím nepreukázal, jedná sa len o jeho tvrdenia, avšak zo všetkých pripojených dôkazov vyplýva, že úver bol poskytnutý právnickej osobe, a to spoločnosti Brando, s.r.o. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania (teraz sporovej strany) za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. (porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. júna 2010, sp. zn. 5Obo/52/2010, uznesenie KS PO 20Co/386/2015 z 28.02.2017, atď.)

19. Žalobca pristúpil do existujúceho obchodného právneho vzťahu medzi spoločnosťou Brando, s.r.o. a žalovaným ako spoludlžník. Všetky jeho námietky o porušení ustanovení o spotrebiteľskej zmluve sú teda irelevantné, nakoľko sa nejedná o spotrebiteľskú zmluvu. Spotrebiteľskou zmluvou je totiž každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. V zmysle § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. V zmysle zákonného ustanovenia predpokladom vzniku zabezpečenia záväzku je uzavretie dohody medzi veriteľom a pristupujúcim dlžníkom. Táto dohoda musí mať písomnú formu a jej obsahom je záväzok tretej osoby splniť za dlžníka jeho peňažný dlh veriteľovi. Pôvodný dlžník nie je účastníkom tejto dohody, preto sa súhlas pôvodného dlžníka s dohodou nevyžaduje. Je tomu tak preto, že nedochádza k zmene pôvodného záväzkového vzťahu (pôvodný dlžník neprestáva byť dlžníkom a nezaniká jeho povinnosť z už vzniknutého záväzkového vzťahu). V prípade pristúpenia k záväzku (dlhu) ide o pristúpenie ďalšieho dlžníka do existujúceho záväzkového právneho vzťahu medzi dlžníkom a veriteľom, a to na strane pôvodného dlžníka (tzv. kumulatívna intercesia). Nový dlžník je veriteľovi zaviazaný spoločne a nerozdielne s pôvodným dlžníkom. Povaha pristúpenia k záväzku podľa § 533 ods. 1 Občianskeho zákonníka (t.j. spoludlžník) má podľa Najvyššieho súdu SR vysloveného v rozsudku sp. zn. 3Cdo 133/2010 z 28. júna 2012 zabezpečovací charakter. V zmysle ustanovenia § 533 Občianskeho zákonníka predpokladom vzniku zabezpečenia záväzku je uzavretie dohody medzi veriteľom a pristupujúcim dlžníkom. Súd taktiež poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave,

č.k. 2CoZm 106/2015, podľa ktorého poskytnutie záruky za podnikateľský úver nemá za následok, aby bola osobe poskytujúcej záruky poskytnutá ochrana ako spotrebiteľovi a to z dôvodu, že prísľub úveru a samotná úverová zmluva sú zmluvami o dodávke služby, avšak záruka je iba prostriedkom, ktorého realizácia je závislá na samotnom poskytnutí úveru.

20. Pokiaľ ide o samotnú právnu otázku je potrebné uviesť, že posudzovaný právny vzťah bol založený zmluvou o úvere (absolútny obchod) podľa § 497 Obchodného zákonníka. Nakoľko žalovaný poskytol úver firme Brando s.r.o. ako podnikateľovi, ktorý nie je spotrebiteľom, preto sa tento zmluvný vzťah nepodraduje pod právnu úpravu spotrebiteľských úverov. Žalobca ako pristupujúci dlžník pristúpil k záväzku Brando s.r.o. splatiť pohľadávku ako dlžník. Žalobca sa stal ďalším dlžníkom zo zmluvy popri Brando s.r.o., t. j. dostal sa do toho istého právneho režimu. Obaja žalovaní sa zaviazali splatiť pohľadávku a plniť ďalšie záväzky podľa zmluvy spoločne a nerozdielne. Preto je v posudzovanej veci potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka a nie ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľskej zmluve, keďže je nepochybné, že posudzovaný právny vzťah bol založený zmluvou o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka. Pristúpením žalobcu k záväzku nedošlo k zmene právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom a ani k vzniku nového právneho vzťahu, ale len k pristúpeniu k už existujúcemu záväzku, ktorý je výlučne obchodnoprávnym vzťahom. (Uznesenie NS SR 3Obdo/12/2019)

21. Vo vzťahu k úrokom z omeškania súd uvádza, že od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Keďže platná právna úprava nezakotvuje najvyššiu prípustnú výšku úrokov za poskytovanie úverov, účastníci nie sú pri dohode o zmluvnej výške úroku normatívne obmedzení. Maximálna výška dohodnutého úroku je limitovaná iba kritériom zásad poctivého obchodného styku. V zmluve o úvere boli dohodnuté úroky z úveru vo výške 170,35 Eur mesačne, ktoré súd nepovažoval za neprimerane vysoké a v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku.

22. Z uvedeného vyplýva, že nie je dôvod posúdiť predmetnú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov a na strane žalovaného nedošlo k bezdôvodnému obohateniu, preto súd žalobu zamietol.

23. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Žalovaný bol v súdnom konaní úspešný v celom rozsahu, a preto mu súd priznal náhradu trov konania vo výške 100 %. O konkrétnej výške trov rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranov a nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.